

**Вивчення жарознижувальної та знеболювальної дії
похідного тієно[2,3-D]піримідин-6-карбонової кислоти
Яковлєва Л.В., Кошова О.Ю., Литвиненко Г.Л., Ковальова Є.О.**

*Центральна науково-дослідна лабораторія,
Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна
cndl@nuph.edu.ua*

В фармакотерапії багатьох захворювань запального генезу провідне місце посідають нестероїдні протизапальні засоби (НПЗЗ). Враховуючи широке споживання НПЗЗ, важливим є питання про їх ефективність та безпеку використання, тому що вони займають одне з перших місць за кількістю та важкістю побічних ефектів. На першому місці стоїть ураження шлунково-кишкового тракту. Нєфро- та гепатотоксична дія, здатність викликати важкий бронхоспазм, гемолітичну анемію, тромбоцитопенію також властиві НПЗЗ. Отже, пошук ефективних НПЗЗ, у яких би була відсутня побічна дія при збереженні потужного протизапального потенціалу, залишається актуальною проблемою сучасної фармакології. Перспективним напрямком у вирішенні цієї проблеми є створення і впровадження в медичну практику нових НПЗЗ, з іншими, ніж у класичних, механізмами протизапальної дії.

Метою роботи стало вивчення аналгетичної та жарознижувальної дії похідного тієно[2,3-d]піримідин-6-карбонової кислоти та визначення гостро- та гепатотоксичних властивостей.

Аналгетичну дію нової сполуки оцінювали за впливом на периферичну ноцицептивну систему на моделі оцтовокислих корчів у мишей та на моделі гіпералгезії, що розвивається за центральними механізмами. Жарознижувальну активність досліджували на моделі молочної лихоманки у щурів. Фармакологічну дію нової речовини вивчали в діапазоні доз 0,1-10,0 мг/кг, у порівнянні з диклофенаком натрію (Ортофен-ЗТ, Україна) (5,0 мг/кг).

Відповідно до отриманих даних дослідження впливу похідного карбонової кислоти на периферичний механізм болю показало виразну дозозалежну аналгетичну активність, що пов'язано з пригніченням синтезу простагландинів (ПГ). Максимальний аналгетичний ефект нової речовини спостерігали у дозі 10 мг/кг (75%). Аналіз отриманих даних показав, що досліджувана речовина є аналгетиком периферичної дії, механізм якої пов'язаний зі зменшенням активності калікреїн-кінінової системи. Центральної аналгетичної дії не виявлено. На моделі молочної лихоманки похідне бензойної кислоти виявляє виразну жарознижувальну активність. Максимальний ефект спостерігали в пік лихоманки, на 5-ту годину спостереження. В результаті проведених токсикологічних досліджень встановлено, що на відміну від ПП «Ортофен-ЗТ» похідне бензойної кислоти не виявляє ульцерогенної дії, не впливає на секрецію шлункового соку та не виявляє гепатотоксичної дії.

Таким чином, похідне бензойної кислоти виявляє виразну аналгетичну та жарознижувальну дію, що поряд з відсутністю гастро- та гепатотоксичності обумовлює перспективність подальших фармакологічних досліджень.